

عنوان مقاله:

ویژگی های خاستگاه و جایگاه زمین ساختی ماگماتیسم بازیک در سازند قرمز زیرین، شمال گرمسار (سمنان، ایران مرکزی)

محل انتشار:

فصلنامه پترولوژی، دوره 7، شماره 27 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

حبیب اله قاسمی - گروه پترولوژی و زمین شناسی اقتصادی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، ایران

رضا سری زن - گروه پترولوژی و زمین شناسی اقتصادی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، ایران

عزیزاله طاهری - گروه پترولوژی و زمین شناسی اقتصادی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، ایران

خلاصه مقاله:

در شمال و شمال باختری گرمسار در استان سمنان، در سازند قرمز زیرین، رخنمون هایی از سنگ های آذرین بازیک به سن الیگوسن میانی-پسین به صورت دایک، سیل و استوک های بسیار کوچک دیده می شوند. این سنگ ها دارای ترکیب بازیک و سرشت قلیایی هستند. بافت های گوناگون پورفیری، گلومروپورفیری، افیتی، ساب افیتی، اینترگرانولار و گرانولار در بخش های مختلف این توده ها دیده می شوند. پلاژیوکلاز و کلینوپیروکسن از کانی های اصلی، الیوپین، کانی های کدر (مگنتیت، تیتانومگنتیت)، آپاتیت و فلوگوپیت از کانی های فرعی و کلریت، پرهنیت، اپیدوت، سرپانتین، سربیسیت و کلسیت، از کانی های ثانویه این سنگ ها هستند. نمودارهای بهنجار شده این سنگ ها به ترکیب گوشته اولیه و کندریت، از عناصر خاکی نادر سبک (LREE) غنی شدگی شدید و از عناصر خاکی نادر سنگین (HREE) تهی شدگی نسبی نشان می دهند. افزون بر این، الگوی موازی نمونه ها در این نمودارها، نشان دهنده خاستگاه یکسان این سنگ ها و نقش جدایش بلورین در پیدایش آنهاست. در نمودارهای شناسایی پهنه زمین ساختی، این سنگ ها در قلمرو پهنه های کششی پشت کمان جای می گیرند. بررسی های زمین شیمیایی نشان می دهند که ماگمای سازنده این سنگ ها از ذوب بخشی ۱۱ تا ۱۶ درصدی یک خاستگاه گوشته ای غنی شده و گارنت لرزولیتی تعدیل شده، در ژرفای ۹۰ تا ۱۰۰ کیلومتری پدید آمده است. در زمان الیگوسن-میوسن، این ماگما از راه گسل ها و شکستگی های ژرف، به درون پهنه کششی پشت کمانی آغازین که پیامد فرورانش صفحه عربی به زیر صفحه ایران مرکزی بوده، وارد شده است.

کلمات کلیدی:

ماگماتیسم، الیگوسن، سازند قرمز زیرین، گرمسار، ایران مرکزی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1372268>

